

Prieskum verejnej mienky Eurobarometer v súčasných krajinách EÚ a vstupujúcich a kandidátskych krajinách

Posledný prieskum Eurobarometra v súčasných 15 a 10 budúcich členských štátoch EÚ ukázal, že väčšina občanov EÚ je spokojná so životnými podmienkami, ich obavy sa však týkajú vyhliadok do budúcnosti v oblasti hospodárstva a zamestnanosti. Avšak napriek všeobecnému poklesu optimizmu, veľká väčšina ľudí verí, že EÚ zohráva pozitívnu úlohu v oblastiach, ktoré najviac znepokojujú občanov, ako napr. v oblasti boja proti terorizmu. Z prieskumu vyplýva, že viac ako tretina ľudí v EÚ-15 si myslí, že národné médiá nevenujú otázkam týkajúcim sa EÚ dostatočnú pozornosť. Aj občania vstupujúcich krajín si myslia, že nie sú dostatočne informovaní o otázkach súvisiacich s rozšírením EÚ. Vzhľadom na to, že do volieb do Európskeho parlamentu zostávajú už len dva mesiace, prieskum zahŕňa aj sekciu o parlamente. V súčasných členských štátoch menej ako tretina respondentov uviedla, že určite pôjde voliť. Občania v budúcich členských štátoch, ktorí budú mať možnosť voliť do Európskeho parlamentu po prvýkrát, majú tiež menší záujem o voľby, akoby sa mohlo očakávať.

Prieskum bol vykonaný v 15 súčasných členských štátoch v období od 1. októbra do 7. novembra 2003 medzi 16 082 respondentmi vo veku nad 15 rokov. V trinástich vstupujúcich a kandidátskych krajinách bol vykonaný prieskum v období od 11. októbra do 9. novembra 2003 medzi 12 165 respondentmi vo veku nad 15 rokov. Prvé výsledky prieskumu boli publikované v decembri 2003.

Hlavné výsledky prieskumu v EÚ-15:

- 1 Väčšina respondentov verí, že EÚ zohráva pozitívnu úlohu v oblasti stimulácie hospodárskeho rastu, ochrany mieru, ochrany životného prostredia a boja proti terorizmu.
- 1 Hoci v priemere 79% respondentov vyjadrilo spokojnosť so svojim životom, menej optimistické boli ich očakávania v ekonomickej oblasti a oblasti zamestnanosti v roku 2004.
- 1 Viac respondentov (42%) považovalo za najväznejší problém Európy nezamestnanosť, nasledovala kriminalita (28%) a hospodárska situácia (27%).
- 1 Prvýkrát bola v prieskume položená otázka, či podľa názoru opýtaných zohráva EÚ pozitívnu alebo negatívnu úlohu v celom rade rozdielnych oblastí. Za najpozitívnejšiu úlohu EÚ je považovaný boj proti terorizmu (49% pozitívna, 18% negatívna), zahraničná politika (46% pozitívna, 16% negatívna) a obrana (44% pozitívna, 16% negatívna).
- 1 Žiaľ, vnímanie úlohy EÚ v otázkach ako je nezamestnanosť a imigrácia, bolo menej pozitívne.
- 1 Na otázku, čo pre nich znamená EÚ, uviedla väčšina respondentov slobodu cestovať, študovať a pracovať v ostatných krajinách EÚ (49%) a euro (48%).
- 1 Asi 53% opýtaných uprednostnilo smerovanie k politickej únii, v porovnaní s 26% proti. Podiel ľudí proti je vyšší, ako podiel ľudí za vo Veľkej Británii a v troch severských krajinách.

- | Z prieskumu tiež vyplynulo, že 37% ľudí si myslí, že ich národné médiá nevenujú otázkam EÚ dostatočnú pozornosť. Asi 41% si myslí, že postoj médií k EÚ je objektívny a 12% si myslí, že je príliš negatívny. Z celkového počtu respondentov 23% uviedlo, že je naopak príliš pozitívny. Vo V. Británii, ktorá je vo všeobecnosti euroskeptická, bol zaznamenaný najvyšší podiel ľudí (27%), ktorí si myslia, že tlač je príliš negatívna vo vzťahu k EÚ.
- | Len 15% uviedlo, že majú tendenciu veriť politickým stranám, len 31% skôr verí národnej vláde a len 35% má sklon veriť národnému parlamentu. Asi 41% vyjadrilo dôveru EÚ, 46% vyjadrilo dôveru Komisii a 48% Organizácii Spojených národov.
- | Európsky parlament a Európska komisia sú najznámejšími inštitúciami a zároveň sú považované za najdôležitejšie. Výbor pre regióny a Európsky hospodársky a sociálny výbor sú najmenej známe.
- | V sekcii otázok o Európskom parlamente menej ako tretina opýtaných uviedla, že sa určite zúčastní na júnových voľbách do parlamentu. Najmenej ľudí pôjde voliť asi vo V. Británii a najviac v Dánsku. Respondenti uviedli, že kandidáti by mali zamerať svoje kampane najmä na otázky zamestnanosti, bezpečnosti a imigrácie.
- | Bol zaznamenaný pokles podpory eura oproti výsledkom z jari 2003, hoci priemerná podpora v 12 krajinách eurozóny zostala vysoká - na úrovni 70%.
- | Podpora rozšírenia zostala stabilná. Celková podpora 47% však zastiera veľké rozdiely medzi jednotlivými členskými štátmi.

Hlavné výsledky prieskumu vo vstupujúcich a kandidátskych krajinách:

- | Medzi obyvateľmi krajín, ktoré vstúpia do EÚ v máji 2004, vládne pesimizmus a neistota vzhľadom na to, že nevedia, čo im prinesie rok 2004. V dôsledku toho dôvera v politické inštitúcie (parlamenty, vlády) poklesla.
- | Hoci podpora členstva v EÚ zostala vo vstupujúcich krajinách vysoká, klesla v porovnaní s výsledkami prieskumu vykonaného na jar 2003 o šesť percentuálnych bodov.
- | Čím viac sa blíži dátum vstupu (1.máj 2004), tým menej sa obyvatelia cítia byť informovaní o rozšírení. Len 37% opýtaných uviedlo, že sú dobre alebo veľmi dobre informovaní.
- | Obyvatelia vstupujúcich a kandidátskych krajín naďalej uprednostňujú vytvorenie ústavy EÚ, ako aj zreteľnejšiu účasť EÚ na urovnávaní medzinárodných sporov. Všetky opatrenia v rámci spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky boli schválené, vrátane vytvorenia postu spoločného ministra zahraničných vecí a vojenskej sily rýchleho nasadenia.
- | Dve tretiny respondentov si myslí, že EÚ zohráva pozitívnu úlohu pri zabezpečovaní svetového mieru a len jedna tretina uviedla, že v tejto oblasti zohrávajú pozitívnu úlohu USA.
- | Hoci budú mať obyvatelia vstupujúcich krajín možnosť zúčastniť sa volieb do Európskeho parlamentu, len 39% opýtaných sa vyjadrilo, že sa určite volieb zúčastnia.

Zdroj: http://europa.eu.int/comm/public_opinion

Ústav vedecko-technických informácií pre pôdohospodárstvo

Samova 9, 950 10, Nitra, www.uvtip.sk
 Informačné stredisko pre Európsku úniu
www.uvtip.sk/iseu, email: iseu@uvtip.sk, Tel.: 037/6510 032

marec 2003